

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000618383

Datum
10 oktober 2025

Opgesteld door

Samengewerkt met
DG ABD, DG OBDR

Bijlage(n)
1

Aan
Van

Minister BZK
DGDOO

nota

Opvolging motie weerbaarheidsscan

Aanleiding

Tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van Algemene Zaken op 18 januari 2024 heeft de minister-president een schriftelijke reactie toegezegd op de motie (36 410, nr. 7) van SP-kamerlid Beckerman. De motie verzoekt de weerbaarheidsscan van de decentrale overheid alleen bij de rijksoverheid in te voeren als de scan daadwerkelijk bruikbaar is. De bijgevoegde Kamerbrief komt tegemoet aan de toezegging van de minister-president.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de voorgestelde opvolging van de motie en akkoord te gaan met verzending van de Kamerbrief.

Kern

- De regering is Kamerbreed verzocht om bij de rijksoverheid, te beginnen bij het Ministerie van BZK, de weerbaarheidsscan in te voeren die is ontwikkeld ten behoeve van de decentrale overheid (motie-Leijten 2022, bijlage 1).
- Tijdens de behandeling van de begroting van AZ op 18 januari 2024 heeft de minister-president een schriftelijke reactie toegezegd op de motie Beckerman van 18 januari 2024 (bijlage 2). Vanwege prioritering heeft het langer geduurd om tegemoet te komen aan de toezegging.
- Uw voorganger heeft eerder (in 2022) al aangegeven bereid te zijn om via een pilot te onderzoeken of deze scan het netwerkbewustzijn bij bewindspersonen en topambtenaren zou kunnen vergroten.
- De weerbaarheidsscan kan worden gebruikt in de sollicitatieprocedure van decentrale bestuurders en geeft een oordeel over hun netwerkbewustzijn, eventuele integriteitsrisico's en, indien aan de orde, advies over maatregelen hoe geconstateerde risico's zoveel mogelijk kunnen worden vermeden.
- Zoals ook de motie-Beckerman constateert, dient de weerbaarheidsscan van de decentrale overheid te worden doorontwikkeld om deze toe te kunnen passen op bewindspersonen en topambtenaren, en alleen te worden uitgevoerd als deze daadwerkelijk bruikbaar is voor deze doelgroepen.

- Voor bewindspersonen en topambtenaren geldt dat de bestaande benoemings- en sollicitatieprocedure al aandacht besteedt aan integriteitsrisico's. Zo ondergaan topambtenaren een AIVD-screening en komen integriteitsrisico's voortkomend uit het netwerk aan de orde in het self-assessment voor bewindspersonen. Hoewel de bestaande procedures niet volledig overeenkomen met de opzet en inhoud van de weerbaarheidsscan, is geconcludeerd dat een gelijksoortige weerbaarheidsscan voor bewindspersonen en topambtenaren bij de sollicitatieprocedure of een benoeming geen toegevoegde waarde kent.
- Daarbij zou het uitvoeren van een pilot betekenen dat slechts een beperkte groep wordt bereikt, en pas na een positieve afronding van de pilot het onderwerp verder kan worden verankerd in beleid. Bewustzijn creëer je door continu het onderwerp te agenderen en in gesprek te gaan, dilemma's te bespreken. Dit komt overeen met de voorgestelde richting uit de Kamerbrief.
- We volgen de motie op door netwerkbewustzijn duurzaam te verankeren binnen het integriteitsbeleid voor bewindspersonen en topambtenaren. De laatste jaren is al sterk ingezet op het bestendigen van kennis en bewustzijn van integriteitsnormen. De Kamerbrief informeert over de ontwikkelingen sinds de indiening van de motie, en benoemt nieuwe initiatieven zoals de aanscherping van de gedragscode integriteit bewindspersonen op netwerkbewustzijn en ontwikkeling van tools voor topambtenaren om het gesprek te voeren over de netwerken waarin zij zich bevinden. Dit biedt handelingsperspectief voor integer omgaan met netwerken.
- In juni jl. is met uw ambtsvoorganger gesproken over de Kamerbrief. Naar aanleiding van dit overleg is de tekst op enkele punten aangescherpt.
- Vanuit BZK/DGOBDR wordt gewerkt aan een wetsvoorstel voor een verplichte risicoanalyse voor decentrale bestuurders. Het wetsvoorstel laat ruimte om risico's die verband houden met het sociale en/of zakelijke netwerk van de wethouder op te nemen in de rapportage voortkomend uit de risicoanalyse, maar verplicht dit niet. Met dit wetsvoorstel wordt ook voor deze doelgroep de aandacht voor integriteitsrisico's in het sollicitatieproces vastgelegd.

Onze referentie

2025-0000618383

Datum

10 oktober 2025

Toelichting

Hogeschool Saxion heeft de persoonlijke weerbaarheidsscan voor decentrale overheden ontwikkeld. Deze persoonlijke weerbaarheidsscan is onderdeel van een sollicitatieprocedure en helpt bij de selectie en screening van kandidaat-bestuurders voor de decentrale overheid. Deze scan is primair gericht op de kandidaten voor het college van burgemeester en wethouders en de gemeentesecretaris. Het instrument geeft inzicht in de mate waarin het netwerk van kandidaten een potentieel risico vormt voor ondermijning en integriteitskwesties en of de netwerken voldoende inclusief zijn.

De uitkomsten van de scan zijn niet openbaar en alleen beschikbaar voor de kandidaat en, na verkregen toestemming van de kandidaat, voor de opdrachtgever van de scan (de werkgever). Saxion is gerechtigd om geanonimiseerde uitkomsten van de afgenomen scans te gebruiken voor wetenschappelijk onderzoek.

Onze referentie
2025-0000618383

Datum
10 oktober 2025

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief	Ter instemming
2	Motie Leijten	Ter informatie
3	Motie Beckerman	Ter informatie